

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА РАХУНОК ФОРМУ- ВАННЯ ЯКІСНОГО КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ	
Т.М. Барабаш, І.С. Бобрікова, Т.М. Жирнова, О.О. Барабаш	170
ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ЕКОЛОГІЇ	
О.Л. Гаркович, Г.В. Крусір, М.М. Мадані, М.М. Панченко	172
КОНСТРУЮВАННЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Г.В. Крусір, О.Л. Гаркович, Р.І. Шевченко, І.О. Кузнецова	175

СЕКЦІЯ 3

Забезпечення ефективності самостійної роботи студентів. Інформаційні технології та методологічні особливості дистанційного навчання

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	
Ф.А. Трішин, Ю.К. Корнієнко, В.Г. Мураховський	178
ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗИМОВОГО ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ 2017-2018 Н. Р.	
Ф.А. Трішин, Ю.К. Корнієнко	185
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕН- ТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
О.Б. Каламан	191
ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ «ЧИСЕ- ЛЬНІ МЕТОДИ»	
Ю.К. Корнієнко, С.В. Болтач	194
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ	
А.О. Соловей, Г.В. Ангелов, О.М. Кананихіна, Т.С. Ботіка	196
ПРО ФОРУМ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Ю.С. Федченко, Н.Г. Коновенко, Н.П. Худенко	198
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛО- ГІЙ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ	
Т.М. Афанасьєва, Г.О. Саркісян, Н.В. Доценко, Г.І. Палвашова	201
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	
Т.Є. Шарахматова, О.Б. Чабанова, О.А. Кручек, Є.О. Котляр	203
САМОСТІЙНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРОТЯГОМ НАВЧАННЯ	
Н.В. Доценко, Т.М. Афанасьєва, О.М. Мірошніченко, Г.І. Палвашова	205
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE, ЯК ШЛЯХ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
А.В. Вітюк, В.Х. Кирилов	208

Одними з ефективних форм самостійної роботи є участь студентів у роботі наукових гуртків на кафедрах, тематичних семінарах, винахідницькій та раціоналізаторській діяльності, наукових дослідженнях. Результати своєї самостійної наукової діяльності студенти висвітлюють у рефератах, в яких доцільно, крім наукових результатів обґрунтувати суспільний інтерес для подальшої розробки конкретного наукового напрямку. Провідниками ідей соціальної відповідальності мають стати фахівці, що мають відповідну теоретичну підготовку.

Такий підхід дозволить у майбутньому інтегрувати в управлінські рішення передовий досвід поєднання приватних та суспільних інтересів на шляху підвищення конкурентоспроможності бізнесу.

Самостійну роботу студента, яка може включати підготовку до контрольних робіт, семінарів та практичних занять, науково-практичних конференцій, ділових ігор, дискусій, проблемних лекцій, рецензування наукових статей, підручників, слід вибудовувати з огляду на її мету і завдання.

Знання, які студент здобув самостійно, з використанням новітніх джерел інформації, елементів творчості, завдяки власному досвіду, думці і дії, можуть стати важливим чинником у формуванні особистості майбутнього фахівця, який буде впроваджувати принципи соціальної відповідальності в життя суспільства.

Система керівництва індивідуальною самостійною роботою студентів повинна охоплювати її важливі складові: чітке планування роботи, детальна організація виконання, проведення консультацій викладачем, систематичний контроль за поетапними і кінцевим результатами самостійної роботи студентів, оперативне доведення до відома студентів оцінки результатів їх самостійної роботи.

ПРО ФОРУМ, ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Ю.С. Федченко, Н.Г. Коновенко, Н.П. Худенко

Серед основних завдань ОНАХТ на 2018 рік є розвиток дистанційної складової вищої освіти. І вже другий рік поспіль в ОНАХТ за всіма курсами та спеціальностями для студентів проводиться дистанційний модуль. Цього року ми спробували вдосконалити процес дистанційного навчання і з даною метою впровадили форум для обговорення питань, що виникли під час дистанційного навчання.

В онлайн-курсах найважливішим і найпродуктивнішим засобом спілкування між викладачем і студентом, між самими студентами є саме форум. Згідно дослідження, ймовірність завершення курсу значно зростає, якщо студент приймає участь в обговоренні принаймні однієї з тем.

Дистанційна платформа Moodle має досить гарний освітній функціонал, який дозволяє створити форуми різних видів. Зокрема, всі користувачі і викладачі на початку курсу бачать автоматично створений системою, так званий, новий форум. Даний форум призначений, в основному, для розміщення різноманітних оголошень та повідомлень від викладача. Свої коментарі щодо кожного запису можуть додавати студенти, але вони позбавлені можливості задавати тему для обговорення.

Для рівноправної участі студентів в обговоренні на Moodle є можливість створення наступних форумів: стандартний форум (кожен може створити тему для обговорення); форум, де кожний учасник може подати одне обговорення; форум питання-відповідь (учасник бачить відповіді інших лише після написання власної відповіді).

Зручним є те, що надано можливість встановлення режиму підписки на форум: необов'язковий, примусовий, автопідписка чи взагалі підписку вимкнути. З метою залучення більшої кількості учасників до обговорення, є можливість відслідковувати прочитані/непрочитані повідомлення. Повідомлення студентів можна оцінити, де оцінка формується одним з обраних способів: середня оцінка, кількість оцінок, максимальна оцінка, мінімальна оцінка, сума оцінок.

Оцінку, за участь в обговоренні форумів, включено до статистики оцінок курсу та її враховують при формуванні підсумкової оцінки (при потребі є можливість виключити з підсумкової оцінки).

Форуми передбачають можливість прикріпити файл до повідомлення і організатор форуму сам встановлює як максимальну кількість прикріплених файлів (від 0 до 100), так і максимальний розмір файлів.

Нами, в якості спроби, окрім форуму з новинами додатково створено 2 форуми, де відкрито 4 теми за змістом курсу для обговорення. В експерименті прийняли участь усі студенти факультету технології вина та туристичного бізнесу зі спеціальності 242 «Туризм» першого й другого курсів та студенти першого курсу факультету технології зерна та зернового бізнесу зі спеціальності 181 «Харчові технології» (Рис. 1.). Зазначимо, що групи мали різну якість і успішність за результатами попереднього семестру.

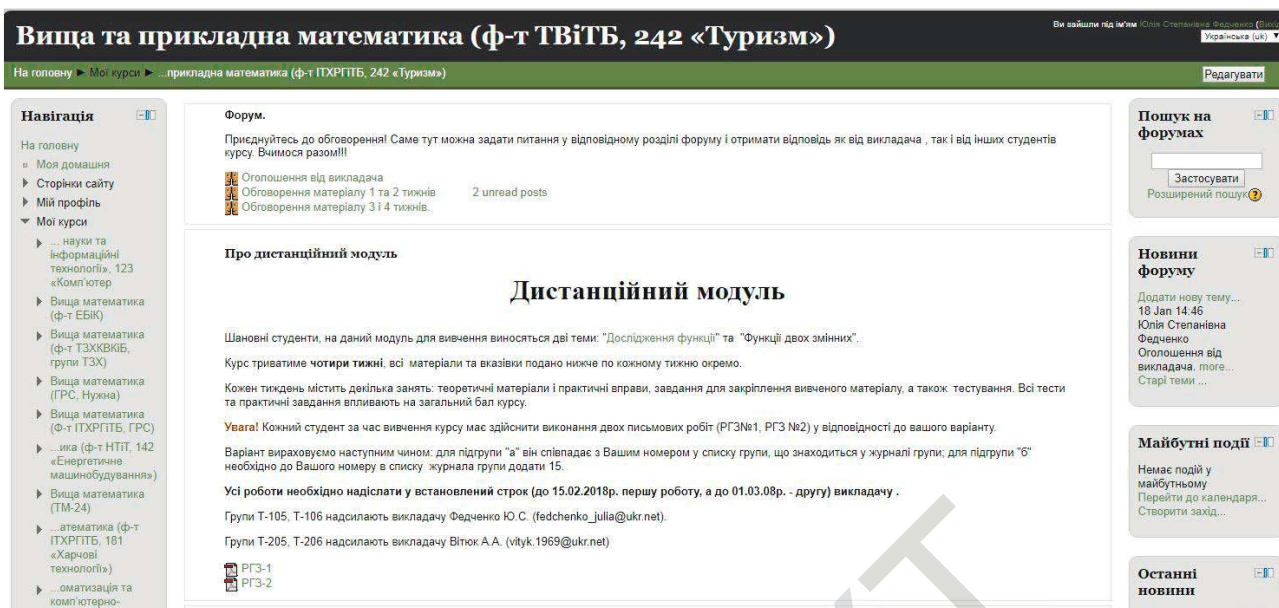

Рис. 1. Вигляд курсу з форумами.

Пріоритет викладачі віддали у перших форумах на примусову підписку, оскільки у студентів спостерігається низька мотивація до самостійної роботи. Звісно великою перешкодою є відсутність дійсних електронних адрес студентів, які одразу позбавляються можливості отримання електронних листів про наявність нових повідомлень на форумі.

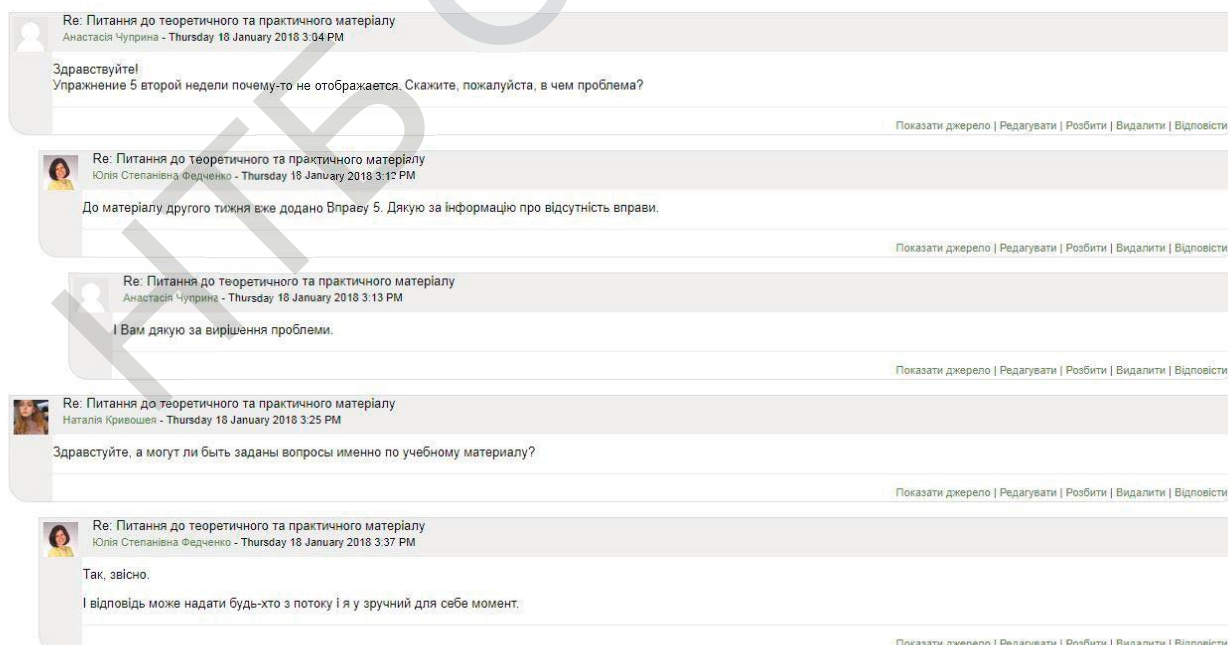

Рис. 2. Обговорення питань, що виникли.

Найактивнішими в обговоренні стали студенти групи Т-105 (спеціальність «Туризм»), а студенти групи ТЗХ-11 (спеціальність «Харчові технології») віддавали пріоритет ставити питання через електронну пошту.

Звісно величезну роль у роботі форумів відіграють саме викладачі. Вони і адміністратори, і координатори, і експерти. Все це, на етапі формування навичок роботи з форумами у студентів, вимагає певного часу. Викладач має щоденно моніторит наявність питань і найшвидшим способом реагувати на них, особливо у разі питань, що вказують на наявність технічних проблем в організації дистанційного навчання.

Форум став корисним інструментом і для викладачів, оскільки студенти допомогли знайти деякі описки та вказали питаннями на моменти, які можна було удосконалити.

Після завершення дистанційного модуля, здійснено опитування студентів щодо проходження дистанційного модуля і ролі форумів. Проведено аналіз відповідей та прийнято отриману інформацію до відома.

У підсумку хочемо зазначити, що результат впровадження форумів був позитивним і дану практику необхідно впровадити і надалі.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

Т.М. Афанасьєва, Г.О. Саркісян, Н.В. Доценко, Г.І. Палвашова

Необхідність глибокого оновлення системи освіти, яка є основою розвитку країни, є запорукою її майбутнього. Модернізація системи освіти передбачає створення нового покоління засобів навчання, в яких поєднуються досягнення сучасної методики викладання дисциплін з потужними можливостями інформаційних технологій. Інтернет-комунікації впливають на оперативність обміну інформацією та оптимальне її використання.

Учбовий процес містить в собі обов'язкові аудиторні заняття та самостійну роботу студента над матеріалом дисципліни. Впровадження в навчальний процес інформаційних технологій супроводжується збільшенням обсягів самостійної роботи студентів, що потребує постійної підтримки навчального процесу з боку викладачів. З другого боку, з використанням інформаційних технологій можливості організації самостійної роботи студентів розширюються (робота з навчальними програмами, лекціями, практикумами, відеоуроками, тестуючими системами, інформаційними базами даних, ресурсами мережі Internet, фондами бібліотек та ін.).

Організація самостійної роботи з допомогою інформаційних технологій має низку переваг:

- забезпечує зручну для студента послідовність, швидкість сприйняття матеріалу, можливість чергування вивчення теорії, розбору прикладів і т.д.;
- формує навички аналітичної і дослідницької діяльності;